

Bon Nadal

L'ORIGEN DE LA POBLACIÓ DE SALT

CASAL DE JUBILATS DE SALT

la farga

ANY VII • N.º 73 • DESEMBRE 1985

Javier Sáenz de Cosculluela ha escrit a l'alcalde de Salt

El contingut de la carta del ministre

El dia 12 d'octubre d'enguany, l'Ajuntament de Salt aprovava per unanimitat la famosa moció sobre la variant de la Nacional-II en la qual manifestava la seva oposició total que qualsevol traçat passés pel terme municipal saltenc. En un dels punts de la moció de l'alcaldia, que en un primer ple fou retirada i l'endemà s'aprovava en una sessió extraordinària, contemplava enviar un dossier sobre la variant a Javier Sáenz de Cosculluela i, al mateix temps, demanar-li explicacions sobre el tema. El ministre no s'ha amagat i Salvador Sunyer, ja ha rebut la contesta ministerial.

En la carta, datada del dia 12 de novembre, Javier Sáenz de Cosculluela es dirigeix a Sunyer en els termes següents:

*«Estimat alcalde:
Faig referència a la teva carta del 23 d'octubre, en la qual adjuntaves un dossier sobre el desviament de la N-II al seu pas per Girona. Com ja saps, la direcció general de Carreteres ha realitzat un Estudi Informatiu amb diverses alternatives sobre la ubicació d'aquesta variant. El 7 de març passat, va ser aprovat l'expedient d'informació pública corresponent a aquest —l'Estudi Informatiu— i s'elegí la solució Est, mantenint, aquest Ministeri,*

la idea que la variant es desenvolupi efectivament per l'Est, per considerar-la la solució més adequada i que compleix millor les funcions que té encomanades aquesta carretera dins del sistema de transports i resol els problemes allí plantejats.

No obstant això, el criteri és mantenir amb els ajuntaments afectats els contactes precisos

per establir les modificacions de traçat que puguin ser necessàries, als afectes de minimitzar en allò que sigui possible l'impacte que pugui produir aquesta actuació».

Amb aquesta carta de Javier Sáenz de Cosculluela es ratifica, per escrit i oficialment, la voluntat del MOPU de fer passar la variant per l'Est.

EL MINISTRO DE OBRAS PÚBLICAS
Y URBANISMO

Madrid, 12 de Noviembre de 1985

Sr. D. Salvador Sunyer i Aimeric
Alcalde
SALT (Gerona)

Querido Alcalde:

Me refiero a tu carta de 23 de Octubre, a la que adjuntabas un dossier sobre la desviación de la N-II a su paso por Gerona.

Como sabes, la Dirección General de Carreteras ha realizado un Estudio Informativo con diversas alternativas sobre la ubicación de dicha Variante. El pasado 7 de marzo, fué aprobado el expediente de Información Pública correspondiente al mismo, eligiendo la solución Este, manteniendo este Ministerio la idea de que la Variante — se desarrolle efectivamente por el Este, por considerarla la solución más adecuada y que mejor cumple las funciones que tiene encomendada esta carretera dentro del sistema de transportes y resuelve los problemas allí planteados.

No obstante, el criterio es mantener los contactos precisos para establecer las modificaciones de trazado que pudiesen ser necesarias, a los efectos de minimizar en lo posible el impacto que pueda producir esta actuación.

Afectuosamente,

Javier Sáenz de Cosculluela

Salvador Sunyer, content amb la resposta del ministre

el MOPU es ratifica en la solució Est

El Ministro, partidari de la variant Est.

El passat 12 de novembre, el Ministre d'Obres Públiques Sr. Javier Sáenz de Cosculluela, va enviar una carta al batlle de Salt, Sr. Salvador Sunyer, expressant la seva postura entorn a la variant de la Nacional II.

En l'escrit, el ministre hi aposta per la solució Est, d'una manera rotunda i clara.

Sumari

<i>Espigolant</i>	
El MOPU es ratifica en la solució Est.....	2
<i>Editorial</i>	
Nadala.....	3
<i>Vida del Casal</i>	
Activitats.....	5
<i>Petanca</i>	
Ressenyes per a La Farga.....	6
<i>Esclat de l'Alba</i>	
Nadal particular.....	7
<i>Tema Central</i>	
L'origen de la població de Salt.....	9-10 i 11
<i>Farga Làctica</i>	
Tradicions de Nadal.....	12-13
<i>Finestra oberta</i>	
Complanta de Nadal.....	14-15
Salt estrena Pavelló.....	16-17
<i>La vida amb humor</i>	
Nadala esperpèntica.....	19
Imatges.....	19
Nota de redacció.....	19

Edita: Casal de Jubilats de Salt.

Consell de Redacció: Lluís Mateu, Quim Pla, Miquel Casellas, Narcís Burch, Guillem Terribas, Martí Fita, Joan Boada, Ventura Pau, Jaume Bosch, Joan Ros, Josep M.ª Macias, Francesca Laguarda, Emili Gispert, Antoni Peruga, Josep M.ª Oliveres i Manel Lladó (fotògraf).

Portada: Manel Lladó

Compaginació i diseny: Manel Mesquita

Correcció: Antoni Rusalleda.

Administració: Miquel Casellas i Josep Cebrián

Distribució: Josep Gassiot, Pitu Geli i Josep Cebrián.

Tiratge: 1.300 exemplars.

Redacció: Passig Verdaguer, 1 - Tel. 23 04 98 SALT

Impressió: Pagès Impremta-Anglès

Dipòsit Legal: Gi-356/79.

La Farga no es fa responsable dels articles que apareixen en la revista, responsabilitat que recau en els seus autors.

Nadala

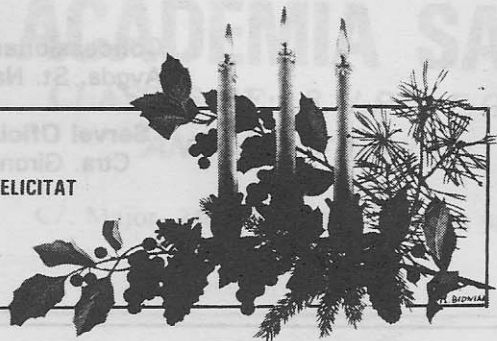
Heu intimat de sobte amb el silenci
i ara teniu un llast indefens de cançons
i paraules antigues.
Podeu —us aconsello—
dir un altre cop les coses
amb ritme lent de sorpresa,
i tot serà més clar,
bo i gronxolant l'Infant
de cor endins com en un somni.
Tot menys dormir.
És tan clara la nit i tan lúcida!
Àngels mariners, en el vaixell de l'aire,
hissen estrelles a tots els pals.
Per qualsevol camí de llum
arribareu al Portal,
és tan clara la nit i tan pura!
Només cal que us deixeu gronxolar,
com l'Infant, per un mar de tonades,
i de sobte, admirats,
compreneu que la nit comença per vosaltres.
Només cal que estimeu l'esperit
de les coses humils,
i acosteu, com infants temorosos,
els llavis i el cor al Nadó del Portal,
i ja per sempre restareu ancorats
a la platja de la llum de la nit de Nadal,
amb les veles a punt
per recórrer cada any
els blaus camins de la nit més intensa.

MIQUEL MARTÍ I POL

—L'Arrel i l'Escorça—

—Paraules al vent—

SALUT, PAU i FELICITAT

BALL SOCIAL.—

El passat dia 23 de Novembre, el ball quinzenal va tenir un al·licient especial, hi havia CONCURS DE VALS; varen competir setze parelles, resultant guanyadors els següents. Primers Classificats: Maria González i Jesús Subirats; segons classificats: Dolors Vilanova i Josep Garcia; tercers classificats: Enriqueta Masferrer i Joaquim Barrot; quarts classificats: Maria Fernández i Lluís Pi, tots ells foren obsequiats amb diferents premis.

Sant Esteve: VERMUT DE GERMANOR.—

Amb motiu de les festes Nadalenes, tindrà lloc el dia 26 de Desembre —Sant Esteve—, el tradicional Vermut de Germanor; el programa d'Actes començarà a 2/4 de 9 del matí amb el Concurs social de Petanca; a 2/4 de 12, amb la col·laboració de Salt Sardanista, animada ballada de sardanes i a continuació el Vermut de Germanor. Hi esteu tots convidats.

EXCURSIÓ A OGASSA.—

L'excursió va discòrrer amb neu; ja al matí, camí de Ripoll, en vàrem trobar; després d'esmorçar, vàrem enfilarnos cap a Ogassa, per assistir a la matança del porc, amb la travessa del pes i el tastet de migdia. Després un bon dinar i ball per pair. A la tarda vàrem parar a Olot per fer un tomb.

ASSEMBLEA ORDINÀRIA DE SOCIS 28 Desembre/1985

A les 6 de la tarda, es convoca a l'Assemblea Ordinària de Socis, corresponent al 1985, sota el següent Ordre del Dia:

1.— Lectura i aprovació, si s'escau de l'Acta de l'Assemblea anterior.

2.— Estat de comptes de l'exercici de 1985.

3.— Memòria d'activitats del Casal 1985.

4.— Presentació Pressupost i Programa d'Activitats pel 1986.

5.— Informe de les Seccions del Casal.

6.— Pregs i Preguntes.

RECORDEM QUE ÉS UN DRET I UN DEURE DE TOTS ELS SOCIS ASSISTIR A L'ASSEMBLEA.

Confiteria Pastisseria

J. Negrell

Greco

Nº 2-4

Tel. 230758

SALT

ACADÈMIA SALT

CLASSES DE: B.U.P. • E.G.B.

ANGLÈS i FRANCÈS

C/. Major, 246 • Tels. 23 11 64 - 23 98 46

SALT

Ressenyes per a La Farga

TORNEIG DE FESTA MAJOR (Dia 21 de juliol):

Aquest torneig, que sempre es feia dintre de les festes de la vila, aquest any, per ordre federativa, se'ns va anul·lar la data del 28, que és quan estava programada, i és per això que es va haver de canviar de data.

Sobre les 8 de la tarda, s'acabava la final de senyors, la qual la disputaven dos equips nostres, formats per en F. GONZÁLEZ, P. QUINTANA i J.A. HIDALGO, l'altre per en DAVID ROS, M. PADILLA i A. ESPINAR. Després d'una partida molt disputada i molt animada, al final guanyà l'equip d'en F. GONZÁLEZ.

En dames, l'equip de la MARIA PERUGA, JUDIT ANGLADA i CATALINA SERRA, perderen en molta mala sort la final, per 15 a 14, després de tenir una jugada en què molt bé podien haver guanyat.

A consolant, l'equip d'en N. ROS, A. MUÑOZ i J. GÓMEZ, també foren els guanyadors, i en infantils, l'equip d'en X. ROS, J. ROS i C. MUÑOZ foren segons.

Des d'aquí volem donar les gràcies per la seva col·laboració a les següents entitats i cases comercials, ja que sense la seva ajuda se'ns faria molt difícil organitzar aquest tradicional torneig de festa major.

Repetim-ho, les entitats i cases comercials són les següents: l'Excel·lentíssima DIPUTACIÓ PROVINCIAL, l'Excel·lentíssim AJUNTAMENT DE SALT, LA CAIXA PER A LA VELLESA I D'ESTALVIS, LA CAIXA PROVINCIAL D'ESTALVIS, LA FÀBRICA GASSOL, CONSTRUCTORS

Francisco González i Pep Quintana. Campions Provincials de 1.ª Categoria de Dupletes a Breda.

BURCH, PERNILS ESCUREDO, GARATGE INTERNACIONAL, CASAL DEL JUBILATS DE SALT, CARMEN PUIGDEMONT del bar del Casal i JOIERIA COMAS.

III NITS DE CLUB. (30 i 31 de Juliol i 1 d'Agost).

Les terceres nits començaren com sempre a les 10 del vespre, la classificació final va quedar de la següent manera. En primer lloc l'equip format per en F. GONZÁLEZ i en PERE RODRIGUEZ. En segon lloc, en J. MARTIN, A. ECHAVE i M. PADILLA. Com sempre, també es va acabar amb refrigeri a base de coca i xampany, solament que aquesta vegada la família MACIAS, que precisament des del dia d'avui regentarà el bar del casal, ens va invitar al mencionat refrigeri.

COPA PRESIDENT A LLORET DE MAR. (Dia 4 d'Agost)

Solament 4 equips nostres varen anar a LLORET, on vàrem estar a punt de guanyar la copa, però l'equip format per en PEP QUINTANA, J.A. HIDALGO i A. MUÑOZ, que varen arribar a la final molt brillantment, i que en el començament de la final tot feia pensar que guanyarien: la copa, varen fer una jugada que els va sortir malament, i que els contraris varen saber aprofitar molt bé, i ja no va ésser possible remuntar la partida. De totes maneres, quedaren sots-campions. També, a consolant, va passar més o menys el mateix, però en molta menys importància, ja que la tripleta formada per en M. PADILLA, A. ROCA i A. PERUGA, també arribaren a la final i també la perderen.

IV NITS DE CLUB. (Dies 5, 6 i 7 d'Agost).

Una vegada més, vàrem celebrar unes nits de club, les IV, i aquesta vegada la classificació final va quedar de la següent manera. En primer lloc l'A. MUÑOZ, F. GONZÁLEZ i C. ROS. En segon lloc, l'A. ECHAVE, MAGDA VILA i J. ROLDAN. En tercer lloc, P. FRAIXINO, A. ROCA i A. PERUGA. Com sempre, es va acabar amb el tradicional refrigeri de pastes i xampany.

TORNEIG A SANT HILARI (Dia 11 d'Agost).

Un sol equip que va anar a SANT HILARI, i encara no ens el volien, ja que el dissabte a la tarda, em varen telefonar diguent que no els era possible acceptar la nostra tripleta. Després d'intentar a través dels presidents, l'acceptació, no va ésser possible i es quedà en què si volien pujar i en faltava una, jugarien. Per altra part, la tripleta ja havia decidit, pel seu compte anar-hi, i així ho varen fer; total que els varen deixar jugar, i varen guanyar brillantment el torneig. Aquesta tripleta era formada per l'A. MUÑOZ, J. GOMEZ i A. ECHAVE.

V NITS DE CLUB. (Dies 12, 13 i 14 d'Agost)

En aquestes V nits de club hi varen participar 14 equips, i es feren dos grups de 7 equips. Passaven a les semifinals els 2 primers de cada grup. Pel primer grup passava com a guanyador l'equip d'en S. GAMUNDI, MAGDA VILA i A. MUÑOZ i com a segon l'A. PERUGA, F. MARTIN i A. ROCA. Del segon grup foren primers l'equip d'en DAVID ROS, J. TORRES i SALAMAÑA, i com segons l'equip d'en M. PADILLA, F. GONZÁLEZ i J. SOLÀ. Les semifinals, les jugaren el primer del primer grup contra el segon del segon grup, i el primer del segon grup contra el segon del primer grup. Per tant, jugaren en S. GAMUNDI contra en M. PADILLA, i en DAVID ROS contra l'A. PERUGA. Guanyaven les semifinals els equips de l'A. PERUGA i el d'en M. PADILLA. Per tercer i quart lloc, s'enfrontaven els equips d'en DAVID ROS i el S. GAMUNDI, guanyant en S. GAMUNDI. Seguidament, jugaren la final els equips de l'A. PERUGA i el d'en M. PADILLA, i en foren els guanyadors l'equip de l'A. PERUGA.

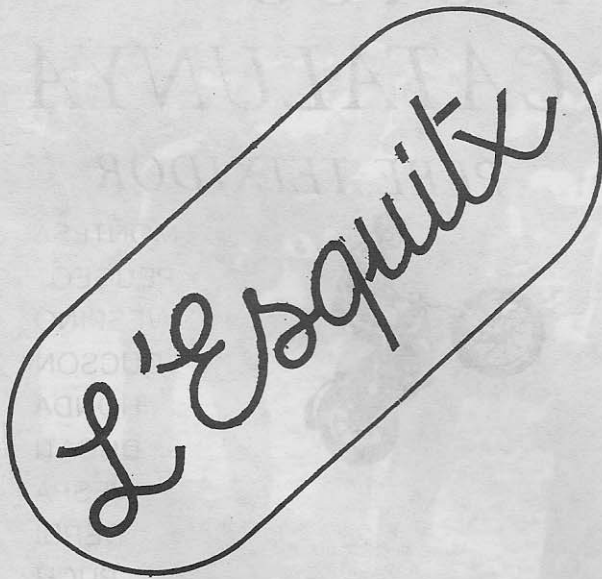
NADAL PARTICULAR

*Dins meu, Silenci!
silenci endolcit
de blaus records de l'estiu;
silenci: creatiu!
àvid, profund...
secret desig desfermat,
tendra follia....
per un fill
que fa onejar el meu ventre!
mentre,
llisca per onades
d'un extens mar
endolcit, dels blaus records
de l'estiu....*

F. LAGUARDA

ROBA INFANTIL

C/. Major, 218
SALT

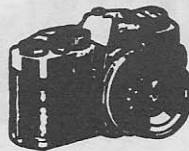

ESPORTS

ESQUIX

TOT PER A L'ESQUÍ

Francesc Macià, 10
Xamfrà Guimerà
Tel. 20 76 51
SALT

L'origen de la població de Salt

Moltes vegades, els ciutadans tenim unes idees predeterminades que no s'ajusten als fets. I això passa perquè opinem sense dades concretes a la mà. Ens falten dades estadístiques que s'ajustin no al que pensem, sinó a la realitat que ens envolta.

Segons dades estadístiques extretes de fonts municipals (juliol 1985), a partir de les quals s'ha sintetitzat aquest petit treball, en resulten unes conclusions que, ben segur, faran canviar la visió que alguns tenen sobre el lloc de naixença de la gent que avui viu al poble de Salt.

Salt té 21.200 habitants... La seva procedència es diversa, encara que la majoria ha nascut a Catalunya

L'ORIGEN DE LA POBLACIÓ DE SALT

Lloc d'origen

ANDALUSIA

Almeria.....	168
Cádiz.....	189
Còrdova.....	679
Granada.....	728
Huelva.....	81
Jaen.....	779
Màlaga.....	631
Sevilla.....	505
TOTAL.....	3.760

ARAGÓ

Oscà.....	32
Saragossa.....	95
Terol.....	58
TOTAL.....	185

ASTÚRIES

Astúries.....	35
---------------	----

BALEARS

Balears.....	17
--------------	----

CANTÀBRIA

Santander.....	15
----------------	----

CASTELLA-LLEÓ

Àvila.....	50
Burgos.....	44
León.....	56
Palència.....	21
Salamanca.....	63
Segòvia.....	12
Sòria.....	33
Valladolid.....	30
Zamora.....	43
TOTAL.....	352

CASTELLA-LA MANCHA

Albacete.....	50
Ciudad Real.....	112
Cuenca.....	100
Guadalajara.....	26
Toledo.....	77
TOTAL.....	365

EXTREMADURA

Badajoz.....	597
Càceres.....	143
TOTAL.....	740

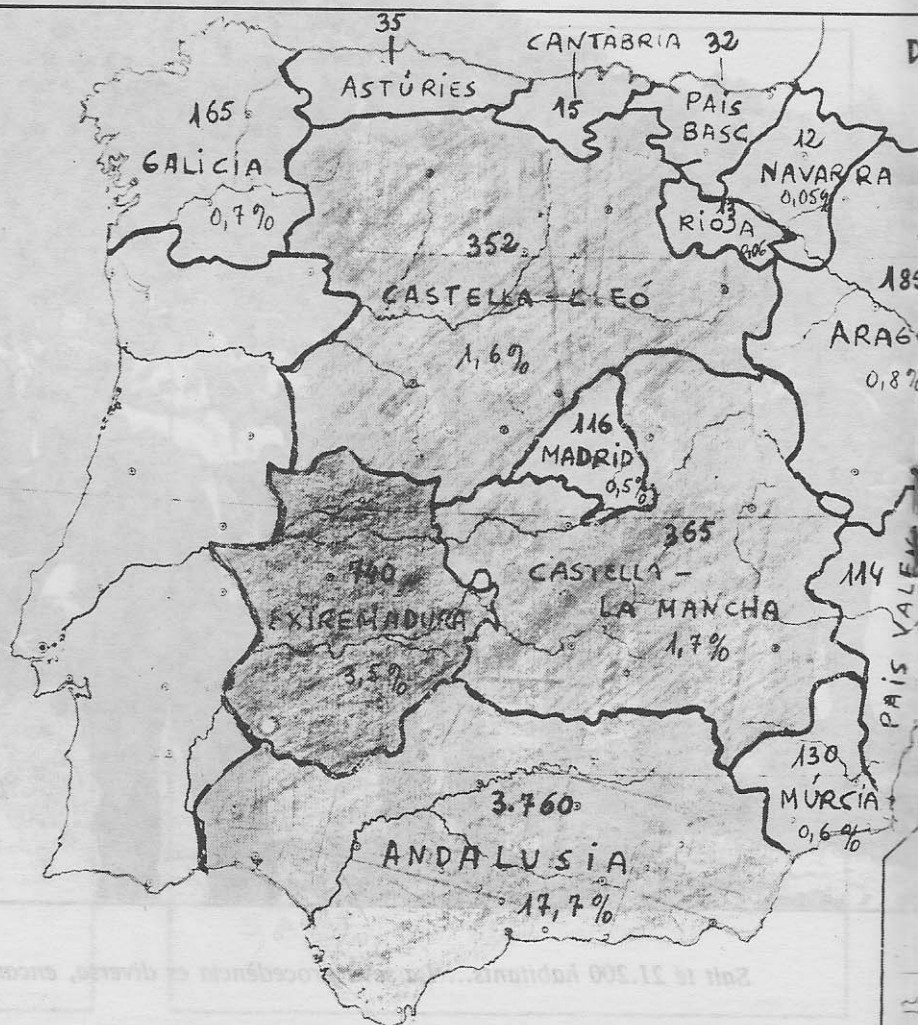
Punts característics

- Del total de persones censades al poble de Salt, (habitants de dret) 21.202, un total de **14.851 han nascut a Catalunya**, el que representa un **70% del conjunt**.
- Ben segur que d'aquest total de població, (els nascuts a Catalunya), un bon nombre 20/22%, tenen pares que són d'origen immigrant nascuts fora de Catalunya. Però els seus fills han nascut aquí, i tot i tenir com a llengua mater-

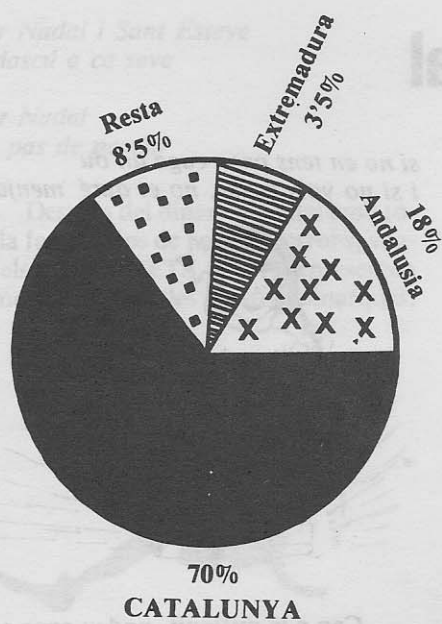
na el castellà, possibilita un plantejament nou, quant a l'ensenyament del català a les escoles de la nostra vila.

- La comunitat immigrant que té més importància és l'andalusa, que amb **3.760** persones representa el **17,7%** del total de la població saltenca.
- Ja molt més lluny, segueixen els originaris d'Extremadura, que

LLOC D'ORIGEN DELS SALTEN

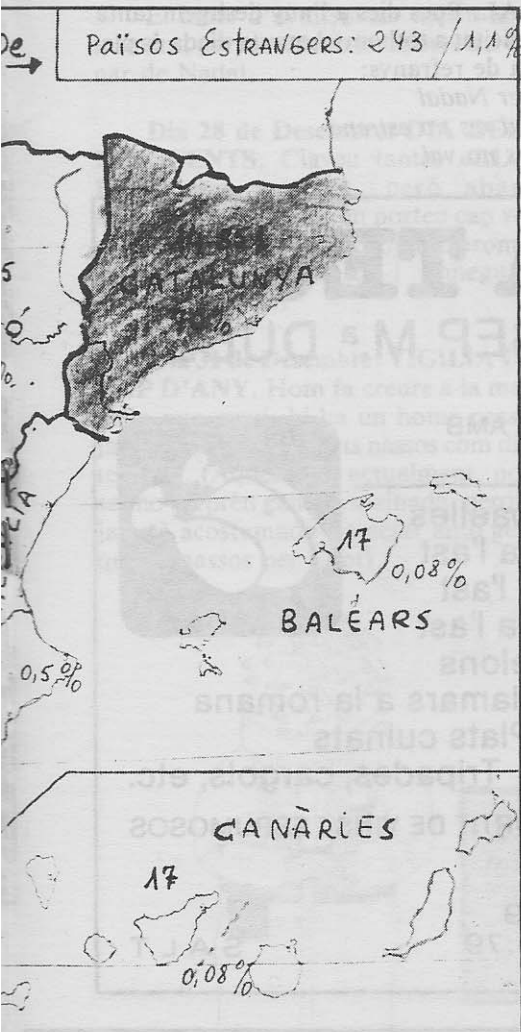

JULIOL/1985

CS

amb un nombre de 740 habitants, significa un 3'5% del total de la població de Salt.

- e) En canvi al contrari del que hom creia, les persones que han nascut a Múrcia o a Castella, representen únicament un 0'6% en el cas de Múrcia, un 1'6% en el de Castella-Lleó, i un 1'7% en el de Castella-La Mancha.
- f) Destaquem la poca significació de persones nascudes a la resta dels Països Catalans: 114 al País Valencià i 17 a les Balears, que signifiquen un 0'5% i un 0'08% del total respectivament.
- g) Tot el Nord (país Basc, Cantàbria, Navarra, Astúries) dona un percentatge molt i molt baix de presència d'immigrants originaris d'aquestes terres.
- h) La presència d'immigrants que han nascut a Països Estrangers (especialment Sud-Amèrica, Argentina, Xile, etc.) és de 243 persones.
- i) Del total de la població d'origen català, els que han nascut a les comarques gironines destaquen d'una manera predominant (13.616 persones), enfront dels nats a la resta de Catalunya (Barcelona 934, Lleida 208 i Tarragona 93).
- j) Per acabar, i com a simple curiositat, assenyalem que els nascuts a les Illes Canàries són 17, els mateixos que els nascuts a les Illes Balears; malgrat la distància de les Canàries i la proximitat i lligams culturals que ens uneixen amb les Illes Balears, els oriünds d'ambdues illes són els mateixos.

CATALUNYA

Barcelona.....	934
Girona.....	13.616
Lleida.....	208
Tarragona.....	93
TOTAL.....	14.851

CANÀRIES

Canàries.....	17
---------------	----

GALÍCIA

La Coruña.....	48
Lugo.....	51
Orense.....	37
Pontevedra.....	29
TOTAL.....	165

MADRID

Madrid.....	116
-------------	-----

MÚRCIA

Múrcia.....	130
-------------	-----

NAVARRA

Navarra.....	12
--------------	----

LA RIOJA

La Rioja.....	13
---------------	----

PAÍS BASC

Àlava.....	3
Guipúzcoa.....	13
Biscaia.....	16
TOTAL.....	32

PAIS VALENCIÀ

Alacant.....	28
Castelló.....	20
València.....	66
TOTAL.....	114

CEUTA-MELILLA

Ceuta.....	24
Melilla.....	16
TOTAL.....	40

ESTRANGER

Diversos països.....	243
----------------------	-----

TOTAL HABITANTS: 21.202

Tradicions de Nadal

Nadal és festa grossa, a part dels menjars típics, durant aquestes festes, tenim tot un seguit de costums molt antics i que no hauriem de deixar perdre. Aquí en teniu els més coneguts:

Dia 21 de Desembre: LA RIFA DE NADAL, avui surt la «grossa» de Nadal. La tonada típica dels números cantats se sent per tot arreu.

Antigament, als cafès i bars es jugava al joc de la QUINA joc semblant a l'actual Bingo.

Es més fàcil prendre mal que treure la de Nadal.

Dia 24 de Desembre: LA VIGÍLIA DE NADAL. En sentir tocar les campanes que anunciaven la festa, la mainada cantava:

*Ara ve Nadal
matarem el gall
i a la tia Pepa
n'hi darem un tall.*

Durant aquests dies de vigília, arreu de Catalunya s'organitzen fires i mercats de galls, figures de pessebre, arbres de Nadal i altres objectes de decoració.

Avui cal tenir **EL PESSEBRE**, ben acabat. No us oblideu de posar-hi la figura del caganer, ni la bassa dels ànecs, ni...

Si heu procurat atipar-lo, avui després de sopar, és el dia de fer **CAGAR EL TIÓ**.

*Caga tió
Caga torró
d'avellana i de pinyó
i si són dels fins millor.
Si no en tens més caga diners*

*si no en tens prou caga un ou
i si no vols cagar, no et daré menjar.*

Cap a la mitjanit, podeu anar a la **MISSA DEL GALL**, i després fer el **RESSOPÓ DE LA NIT DE NADAL**:

*Aquesta nit
només una cama al llit.*

Dia 25 de Desembre: DIA DE NADAL. Pocs dies a l'any desitgem tanta felicitat a tothom. Aquesta diada és plena de refranys:
*Per Nadal
qui res no estrena
res no val*

Sport Garatge, s.a.

Josep Casals

Reparacions
Engrassament
Neteja

Passeig Marquès de Camps, 5
Tel. 23.33.11
SALT

Subministres Catalunya, s.l.

VOLVO

Camiones y Autobuses

Passeig Marquès de Camps, 3 · Tels. 23.33.11 · 23.78.83 · SALT

LA TECA

JOSEP M.ª DUBÉ

ENCARREGUEU AMB
ANTELACIÓ:

Sarsueles i paelles
Pollastres a l'ast
Conills a l'ast
Ànecs a l'ast
Canelons

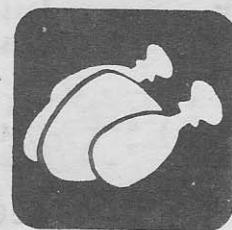
Calamars a la romana
Plats cuinats

Tripades, cargols, etc.

EXTENS ASSORTIT DE VIÑS I ESPUMOSOS

Carrer Major, 9
Telèfon 23.94.79

SALT

Per Nadal i Sant Esteve
cadascú a ca seva

Per Nadal
un pas de pardal

Després del dinar de Nadal amb tota la família tips de neules i torrons, veure els **PASTORETS**, que es representen a molts pobles de les nostres comarques.

Dia 26 de Desembre: DIA DE SANT ESTEVE. En alguns llocs, com per exemple a Sant Feliu de Guíxols, els fillols anaven a donar el bon dia als padrins, els quals els donaven **LES ESTRENES** (el regal de cada any).

El dinar d'avui sol ser més magre i, sovint, preparat amb les sobres del dinar de Nadal.

Dia 28 de Desembre: DIA DELS INNOCENTS. Claveu tantes «**LLUFES**» com pogueu, però abans assegureu-vos que no en porteu cap vosaltres. És el dia de fer bromes i brometes als vostres amics i coneguts, aprofiteu-vos-hi!

Dia 31 de Desembre: VIGÍLIA DE CAP D'ANY. Hom fa creure a la mainada que, avui, hi ha un home passejant pel poble amb tants nassos com dies té l'any. (Aquest fet, actualment, potser no sorprèn gaire la mainada, perquè ja està acostumada a tractar amb gent que té nassos per a tot).

Si voleu assistir a l'arribada de l'any nou, organitzeu un **RESSOPÓ DE LA NIT DE CAP D'ANY** i cruspiu-vos 12 grans de raïm a les dotze en punt.

Menjar raïms per Cap d'Any porta diners per tot l'any.

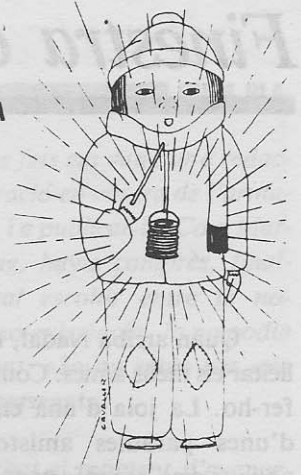
Si l'any se'n va rient bon any vinent.

Dia 29 de Desembre: LA CARTA ALS REIS. Avui, cap a les sis de la tarda, abrigueu-vos bé i correu a portar les vostres cartes al Patge Reial, ell us la recollirà i repartirà caramels, (feula en català, que ja l'entenen).

Dia 5 de Gener: VIGÍLIA DE REIS. Avui la mainada només té una cosa al cap: poder **ANAR A ESPERAR ELS REIS!** Enceneu el fanalet, poseu-vos la bufanda i sortiu a veure els tres Reis, tot cantant:

*Visca els tres Reis de l'Orient,
que porten coses, a tota la gent,
una botifarra per a la meva mare,
un got de vi per al meu padrí,*

*un tros de pa per al meu germà
i un tros de coca per a la meva boca,
i un confit per al més petit.*

I a dormir aviat, que els Reis ja van per feina!

Dia 1 de gener: CAP D'ANY. Avui tothom us desitjarà un **BON ANY** o un **FELIÇ ANY NOU**, que ve a ser el mateix.

Durant tot el dia hi ha unes ganes boges de començar bé l'any, i tot són rialles i cares alegres.

Dia 6 de gener: DIA DE REIS. El carrer és ple de nens amb joguines noves.

*Què t'han portat els Reis, maco?
Una erra,
una e,
una essa
i un pal per anar més de pressa.*

*Una nina
un ninot
i un castanyot.*

A l'hora de dinar, podeu ser elegit el Rei de la festa, si us surt la fava en el vostre tros de tortell.

PETIT VOCABULARI

Bones festes
Bon Nadal
Cançons de Nadal o Nadales
Felicitacions de Nadal o
Christmes o Nadales.
Cap d'Any
Estrenes (Aguinaldo)
Felices festes
Felicitats
Bon any o Feliç any nou

Nit de Nadal
Nit de Cap d'Any
Pau i Prosperitat
Us desitjo bones festes
Us desitgem bones festes
Neules i torrons
Tortell de Reis
Cavalcada de reis
Pollastre farcit
Gall dindi o indiot

Regals o obsequis
Xampany o Cava
Rebaixes
Oportunitats
Descomptes
Joguines
Paó (Pavo)
Ressopó.

**EL SERVEI MUNICIPAL DE CATALÀ, de l'Ajuntament us ofereix
toma mena d'ajuda a l'hora de redactar els vostres documents en català
(models de cartes comercials, factures, rebuts, anuncis, albarans
pressupostos, pòlisses, contractes, etc...).**
Truqueu-nos de 10 a 2 h. al telèfon: 23 61 12

COMPLANTA DE NADAL

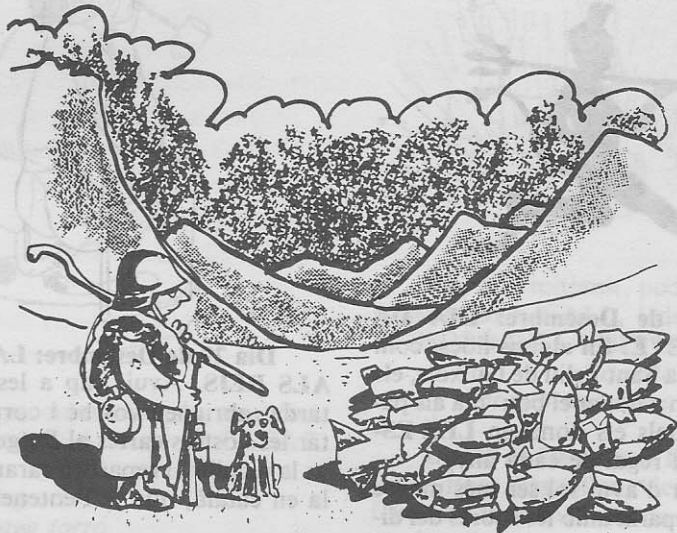
Quan arriba Nadal, no sé com felicitar els meus amics. Comprenc que cal fer-ho. La joia d'una encaixada o la d'unes paraules amistoses resulta, aquests dies, reconfortant. Un reguitzell de nades de colors adornen les cases. També la meva. Me les miro i sóc feliç. Però sempre em queden ganes de dir alguna cosa més, sempre em queden ganes de desitjar alguna cosa més.

Darrerament he estat donant voltes al tema de la pau i el desarmament. Els meus bisbes han aparcat el tema. Es veu que no es posaven d'acord. I em dol. Hauria estat una bona felicitació nadalenca la publicació d'un text valent, sortit de les seves mans i dels seus cors.

Però quan el dolor em rautava per dins, m'ha arribat a les mans un escrit

que m'ha reconfortat. És d'un petit bisbe americà, Mons. Matthiesen, bisbe d'Amarillo (Texas), que escriu als seus diocesans, per Nadal. No puc resistir la temptació d'oferir-vos alguns fragments del seu escrit.

Diu: «Jo vaig néixer l'any 1921, en una explotació cotonera de Texas Occidental. El meu avi emigrà d'Alemanya, l'any 1870, per trobar uns terrenys i una muller, i per escapar de les guerres inabables de la seva època. Com deia la

GISPERT PINTORS

Carrer Àngel Guimerà, núm 60, entl. 3a.
Telèfons 23 38 40 - 23 70 14

Autocars ROCA

C/. Pau Casals, 1
Tels. 23 35 72 - 23 60 59 SALT (Girona)

Viatges col·lectius • Nacionals i Estrangers

De 25 a 60 places - AIRE CONDICIONAT

VÍDEO - W.C. - BAR - TELEVISIÓ

meva tia Hattie: «no li agradaven gens les guerres». El meu pare era, igualment, una espècie de pacifista. Amb tot, no es va fer pregar gaire quan jo — llavors tenia dotze anys— li vaig demanar un fusell, per Nadal. Em va comprar una carabina Stevens, calibre 22, que va esdevenir per a mi el regal més preuat. Passava el temps netejant el canó i greixant el fusell. El pare no va pas reeixir a fer minvar el meu entusiasme, quan em va dir per a què servien els fusells; em va explicar la història d'un Rànger de Texas, què ell havia vist com disparava a l'esquena d'un mexicà que no sabia l'anglès, i que fugia quan el policia li havia cridat l'alto».

«He tingut alguns accidents amb armes. Un dia, dins d'un camió, un fusell se'm va disparar. La bala va xiular a pocs centímetres del cap d'un dels meus amics. Tan sols vaig tenir esma per dir, com un babau: «Jo no sabia pas que el fusell era carregat». «Els qui n'estan al corrent, tremolen només de pensar

que, un dia, poden veure enlairar-se un núvol monstruós, amb forma de bolet, al damunt de la Pàntex. En aquesta fàbrica hom hi ha emmagatzemat totes les bombes atòmiques fabricades als Estats Units. Pàntex es troba a quinze milles del lloc on jo visc des de fa trenta-tres anys».

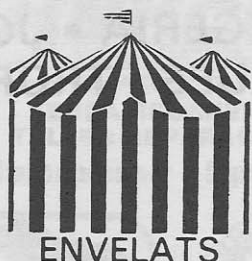
«Jo no havia dit mai res durant aquests trenta-tres anys. Fins que un obrer em va venir a veure, amb la seva dona, per parlar-me dels seus dubtes de consciència. Començaven a pensar que el treball que ell feia estava malament.

Aquest i altres fets em van dur a redactar una declaració en contra de l'armament nuclear, i a publicar-la. Com Martí Luther King, havia comprès, finalment, que cal escollir entre la no-violència i la no-existència. Ja no podia continuar dient: «Jo no sabia pas que el fusell era carregat».

«Ha arribat el moment d'evangelitzar el món, d'anunciar la Bona Nova: «És possible de viure sense armes atòmiques».

«No tenim cap més alternativa. Hem d'alçar la veu, hem de parlar fort, hem de parlar clar, hem de parlar sense parar fins a la victòria. Si no ho fem, preguem perquè algú sobrevisqui, en algun lloc, per poder dir en nom nostre: «Nosaltres no sabíem pas que el fusell era carregat».

Us desitjo bones festes a tots vosaltres, lectors de La Farga.

Emili Crous

LLOGUER DE CADIRES
ENVELATS
ADORNAMENTS, PISTA PARQUET

Sant Jaume, 14
Telèfon 24 16 47
SALT (Girona)

CONSTRUCCIONS
METÀL·LIQUES

Fàbregas

Taller:
Processó, 36
Tel. 23 76 34
Particular:
Isaac Albèiz, 10, 1.º
SALT (Girona)

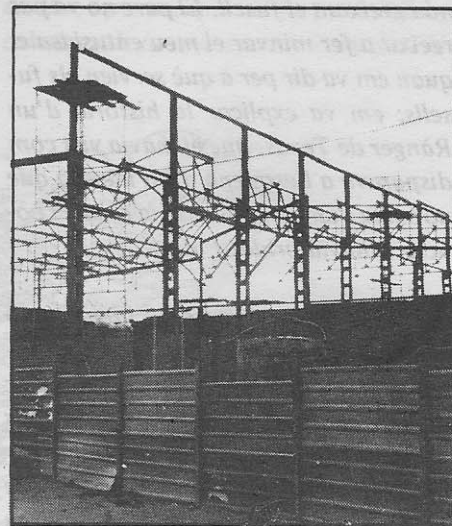
Salt estrena pavelló.

Característiques principals

EMPLACAMENT:	A la Zona Esportiva, al costat del Camp de Futbol (Països Catalans, s/n)
ARQUITECTES:	Enric Bayona, en col·laboració amb els Serveis Tècnics Municipals i l'arquitecte Pere de Prada.
COST DE L'OBRA:	120 milions de ptes.
FINANÇAMENT:	62 milions aportació Ajuntament Salt. 48 milions via Convent Generalitat de Catalunya-Diputació de Girona. 10 milions aportació directa Diputació de Girona.
CAPACITAT:	3.500 persones (per actes on calgui ocupar les pistes i les grades). • Les grades tenen una capacitat per a 550 persones.
ALTRES:	El pavelló respon al tipus de sala de barri. La pista, per les seves característiques, es pot separar simultàniament en 3 alhora, de manera que hi poden entrenar diversos equips al mateix temps. • El terra de la pista és de parquet, la qual cosa farà possible el seu ús per part d'equips d'hòquei patins. • Hi han 6 vestidors, cadascun amb una capacitat per a 25 jugadors. També compta amb un gimnàs. • Hi ha sala de reunions i d'esplai, per a les entitats esportives. • També tindrà Sala-Bar, per a ús general. Els seus encarregats faran, alhora, de conserges-mantenidors.

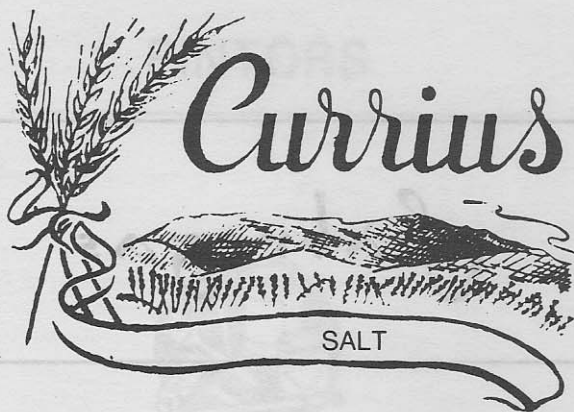
El proper dia 22 de desembre, és prevista la inauguració del nou pavelló municipal d'esports.

Una obra llargament esperada i reivindicada per gran nombre de saltencs, i molt especialment per les entitats esportives de la vila. La inauguració anirà a càrrec del President de la Generalitat Molt Honorable Sr. Jordi Pujol.

Començament del Pavelló...
Vista estructura metàl·lica (Abril-85).

CONSTRUCCIONS
FLECA I PASTISSERIA

Carrer Llarg, 4 - Tel. 23 83 71
Pl. Onze de Setembre - Tel. 23 81 10

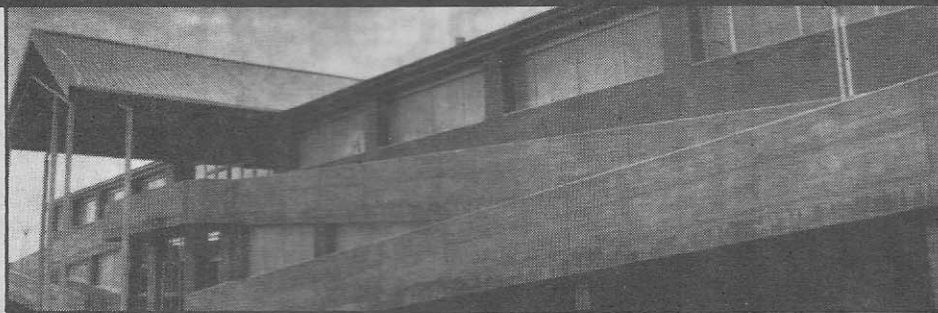
RELOTGERIA • JOIERIA
PLAQUES I TROFEUS

Comas

C/. Major, 83
Tel. 23 47 70

SALT (Girona)

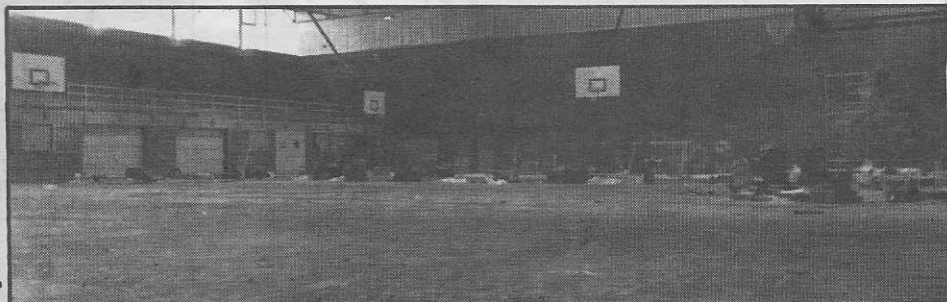

Façana principal. (Nov. 85)

Esperem que aquesta inversió es tradueixi en un ple rendiment de l'edifici, -cosa previsible, vista la demanda existent d'un local on les entitats esportives, les escoles i les associacions culturals puguin desenrotllar-hi les seves activitats.

Interior del pavelló (encara en obres) (Nov. 85)

L'obra es va iniciar el mes d'octubre de 1984. La seva durada ha estat doncs de 14 mesos. L'obra com a tal ha costat les seves suors. Primer perquè ja l'havia de construir l'Ajuntament de Girona l'any 1980-81. El finançament, però, no arribava i menys a les envistes d'una propera segregació del poble de Salt, fet que es produiria l'any 1983.

El nou Ajuntament de Salt, amb els esforços i problemes que suposaven el seu rodatge municipal, va haver d'assumir l'obra, la qual, per problemes tant tècnics com de finançament, no ha estat fàcil. Al final, però l'obra s'ha dut a terme. Era una prioritat municipal i així s'ha entès.

Accès a les grades des de la porta principal
(Fotos: Manel Lladó)

REMOTO
CENTRO RECAMBIOS MOTO

Ramón y Cajal, 4 - Tel. 24.0061 - SALT

**VENDA RECANVIS
TALLER REPARACIÓ**

Importador per a Espanya

GAMA

IRIS
REG. TRADE MARK

domino
COMANDI MOTO

SURFLEX
PER BREVI
PER ENTUSIASTES

CHIARAVALLI
LA CORONA DEI CAMPIONI

ACERBI
PLASTICA ITALIA

ariete

polini
SPECIAL TUNING MOTOR

Mondialcambio

BUZZETTI

Stein

**FOTOCÒPIES
CÒPIES DE PLÀNOLS
PAPERERIA
TÈCNICA
MATERAL
PER A DIBUIX
I OFICINES**

A GIRONA:
Avgda. St. Francesc, 4 - Tel. 20 39 44
Migdia, 11 - Tel. 21 35 65

A SALT
Passeig d'Olot, 166
Tel. 23 27 08

Nadala esperpèntica

El Burxeta, per Nadal, es transforma en vell profeta, travestit de gai burleta en el seu racó de Salt.

La vida no val ni un ral!, proclama amb veu incisiva, esmolant-se la geniva i brandant el seu gros pal.

Com que és un xic carcamal, es riu del mort i del qui el vetlla, en fantàstica revetlla de la pàgina final.

Però, en el fons, és un bon jan, que estima el món i la conya, i té pànic de la nyonya i del tòpic «nar tirant».

Tot valent-se de l'humor i de tantes coses vanes, retreu les falles humanes i parlar de cor a cor,

Als lectors de la revista que es diu La Farga de Salt. Amb humor, i amb molta vista, els desitja un bon Nadal.

Cal mirar sense temença el nostre esdevenidor. Amb un xic de benvolença, amb un bri de coneixença, sabent el punt de partença, podem fer un món millor.

Nota de Redacció:

El passat 1 de desembre, va morir després d'una llarga malaltia Pepita Riera (vídua de Josep Mateu), mare dels nostres amics Lluís i Alfons, tots dos companys de La Farga des dels primers dies.

En aquesta hora trista, els volem fer arribar el mes sincer condol, de tot l'equip de La Farga i de la Junta del Casal.

